

Lo Bonastre

LO MESTIÈR DE REGENT : UN LONG FLUM TRANQUIL ?

Dins la premsa, traparetz aisidament mantun editor que tractan de didactica, de progressions. La partida visible de l'iceberg.... La realitat de la classa es ben mai complèxa, multipla, ligada a sa situacion geografica, los nivells que la compausan, los moments de la jornada, lo viscut de cadun.

Uèi, d'unes enfants van arribar a l'escòla amb d'istòrias de familia complicadas, un contèxte social instable, o una educacion sens limits.

D'unes parents se viran cap a Calandreta perque lors enfants an de dificultats e vòlon ensajar una pedagogia alternativa.

Cossí gerir una classa amb tant d'eterogeneitat ?

Segur que las aisinias de la pedagogia institucionala son al centre del dispositiu.

Segur qu'un dialòg (o un ensag de dialòg) amb los parents (de còp mai qu'intrusius) es necessari.

Mas la fòrça de Calandreta es la solidaritat de la còla pedagogica : poder escambiar, s'espatlar en cas de dificultats, respondre al mièlhs al besonh de cada enfant. E la recompensa es de veire los progrèsse de cadun.

Ça que la, cal tanben acceptar nòstres limits. Benlèu que d'unes van pas avançar tant lèu que lo desiram e que d'unes van integrar d'estructuras especialas per caminar.

Alara, lo mestièr de regent ? D'energia positiva, d'escota, d'escambis, de facultat d'adaptacion, de moments de dificultat e de remesa en questions, de lassière, de paciència, de perseveréncia, de capitada, de bonur. Tot, levat un long flum tranquil !!

Elena Weisslinger

La halha de Nadau

En Gasconha, quan las palomas e las gruas se'n van, quan los dias s'abracan, qu'ei lo moment de higar de costat escalhs, sègas e tot çò qui's pòt bruslar en prevision de la tradicionau halha de Nadau. Lo 24 de deceme, a boca de nueit, lo patriarca de cada familia qu'aluca un gran huec a l'exterior de l'ostau. Qu'ei un mejan de demandar la proteccion de la familia e d'assegurà's de bonas lhevadas tà l'an qui vien.

Puish, la familia tota, los amics e los vesins que s'amassan a l'entorn de la halha en sautar, dançar e cantar :

« Halha de Nadau,
La trip au pau,
Lo pòrc a la sau,
La pora au topin,
Coratge vesin ! »

La hèsta de Nadau que pòt començar...

Stefania Vaissière

Un ponch, es tot

Diluns, un ponch-virgula sus un quasèrn,
L'escolan, deman, metrà al propòri.
Dimars, dos ponches de mai a la dictada,
Mas encara, totjorn, d'enganas bèlas.
Lo mèrcres, un ponch quilhat dins la carrièra,
Sèm mespresats, e o cal dire.
Dijous, un ponch d'onor a acabar,
Las pilas creisson, e m'escani.
Divendres, un ponch final a la setmana,
Deman, benlèu, quelques minutes sonque per ieu.
Lo sabte, ponch per ponch tot tornar faire,
Pòt par demorar aital, de segur.
Dimenge, quatre pichons ponhs dins un redon,
Rima mens que dos, mas es la vida.

Simon Brändli-Barbança,
poëma en vers liures, decembre de 2016

La rabassa

La rabassa es un campairòl de son latin «*Tuber* », la rabassa come toti leis autres campairòls es lo fruch d'un micelium. Lo micelium son dei filaments que son religats aus racinas d'un aubre. Aquèu micelium viu en simbiòsi ambé l'aubre. Leis aubres que produson lo mai de rabassas son principalament : lei rores e leis euses. Existís una trentenada d'espècias de rabassas. Lei mai coneigudas son aquelei que manjam. Çò qu' es interessant es que cada rabassa a un nom en occitan. I a la rabassa negra, la « *tuber malanosporum* », la mai coneiguda que se troba en Provença e en Peiregòrd, la rabassa «*aostenca*» mai comunament sonada la rabassa d'estiu (en francés se sona coma aquò perque la podèm trapar au mes d'augost). E enfin l'ivernanca en Provençau e muscat dins lo Peiregòrd.

Anam parlar de la mai famosa, la rabassa negra qu' es la mai recercada per lei gastrònomes per son gost e son odor. A l'origina aquesta rabassa foguèt un produch popular que se trobava dins lei garrigas. Mai après la segonda guèrra mondiala, la rabassa s'es rareficada au punt de devenir un produch de luxe. A la debuta deis annadas 1900, se trobava entre mila e doas milas tonas cad' an. A l'ora d'ara, trobam mens de quaranta tona per annada. Lo prètz dau quilò varia entre 500 e 1000 euros segon lei sasons e les annadas. Per acabar aquest article, vos balhi dau lexic a l'entorn de la rabassa :

Cavar : Accion de cercar lei rabassas

Lo rabassaire / lo rabassier : Persona que cerca lei rabassas.

La rabassière : Plantacion d'aubres onto se troba lei rabassas.

Lo cramadis : Anonça la preséncia de la rabassa .

Lo fognie / lo picolon : Otís per cavar

Elodia Coudert

5 idèas pel període de nadal trapadas dins de Calandretas

1) Plantar de blat a la Santa Barba, lo 4 de decembre (transformat per la glèisa en 1969 en Santa Barbara), 20 jorns abans Nadal en dire : « *Quora lo blat ven ben, tot ven ben !* ». Aquela tradicion pagana ven de l'epòca romana. La legenda ditz que se la germinacion se fa ben e se lo blat es verd, la sèga seguenta serà abondanta. Los pagans pensavan que coma los jorns èran mai cortets, la sèga de venir seriá tanben mens abondanta. Èra doncas un biais per eles de s'assegurar una bona sèga. Quina polida idèa que de profeitar d'aquela tradicion provençala per trabaclar sus « *Questionar lo monde* » e cossí una grana creis !

2) Quina suspresa pels parents d'aprene a la fèsta de Nadal de la Calandreta, qu'en realitat en Occitània es pas lo Paire Nadal que mena los presents mas puslèu la « **Soca de Nadal** ». Aital coma la tradicion o ditz, lo mai pichon de la Calandreta e lo mai vièlh que participa a la fèsta devon menar amassa aquela Soca (sovent soca d'un arbre fruchièr) e far simbolicament lo torn de la sala. Abans de reçaupre los presents caldrà dire la formuleta magica : « *Bota fuòc, cacha fuòc, que nos faga la jòia, de veire l'an que ven ! E se sèm pas mai, Que siam pas mens !* ». Al moment de reçaupre son present, simbolicament lo calandron deu tustar amb una mena de martèl sus la soca. Vaquí una idèa de las bonas per esperar prosperitat e bonur a la Calandreta e sos Calandrons per l'annada de venir ! De saupre : Per aver bonur e prosperitat dins la tradicion aquela soca deviá cremar cap a l'an nou.

3) Convidar los dròlles a decorar lor classa segon una tematica de color ! Es aital que pendent un acamp de regents descobriguèri que cada annada las classas decoraven lor sala per Nadal en foncion de colors votadas pels dròlles... Per anar mai luènh, los regents demandan als parents de jogar lo jòc e d'integrar dins la brústia a vespralh de lor mainatge la color de lor classa ! Pas de lagui cars parents, lo vòstre dròlle aurà un fum d'idèas : un pauc d'alumini per far « argent », un toalhon roge, un tròc de sapineta del jardin per far de verd....

4) Mercat de Nadal inter-escòla : Doas Calandretas pas tant luènh qu'aquò (30mn de bus) se convidan cada annada e organizan de talhièrs d'arts plasticas sus la tematica de Nadal. Los talhièrs se fan per cicle, cada regenta prepausa una activitat dins la matinada. Quin estrambòrd de dintrar lo ser content d'aquel escambi, content d'aver tornar vist nòstres vesins calandrons !

5) Una corala per Nadal : Aprestar de cants de Nadal, far participar los parents en lor balhar las paraulas en fonetica, anar cantar dins de mercats de la vila o dins d'ostals de retirada pel bonur de nòstres ancians que pòrtan la lenga nòstra !

Braves potons a las escòlas que m'an inspiradas... bon nadal e bona fèsta de fin d'an a totes !Priscilla Pérès

La Pegolada

Ièr, visquèri un moment fòrt. Un moment d'una granda intensitat.

Ai partejat amb personas de totes generacions, de totes originas socialas un ritual vengut de luènh dins lo temps, una practica engrasigada dins un fogal cultural que m'i sentissi aparténer.

Aquò foguèt possible mercé a la fòrça de quelques unes que se balhan la possibilitat de crear al entorn de la tradicion, de balhar de sens a l' èsser amassa.

Reconquistar lo ligam dels ômes entre eles, entre eles e lo monde dins l'espaci public sembla èsser d'una granda urgència. A mai uèi, que s'es voidat de tot contengut social, politic per devenir comercial.

Doncas, quand vesiá los mainatges, joves, jogar, cantar, dançar amb nosautres, d'autres... ausiguèri una votz prigonda me dire : aquesta cultura la nos cal far viure, trobar lo nòstre biais de la transmetre.

Visquèri l'espèr de veire una generacion s'espelir dins de valors « *umanistas* », tornar prendre sa plaça.

Vesiá lo projècte Calandreta desplaçar los limits de la classa e s'espandir dins la ciutat. Aquò me toquèt.

Per ieu, esperar far societat novèla a l'entorn del projècte d'educar fa sens.

Es important de se sentir pas isolat, sol, dins aquel trabaclar de far viure la lenga e la cultura.

Vaquí una mission nauta que la tòca de formar de ciutadan deu téner en compte.

Virginia Chibau

Claudi Alranq

Claudi Alranq nasquèt a Pesenàs en 1947. Es a l'origina, amb d'autras familhas, de la naissença de la Calandreta dels Polinets de Pesenàs.

Es comedian, autor dramatic, meteire en scèna e contaire. Es lo fondator del *Teatre de la Carrièra*. La tòca d'aquesta companhiá es de promoure un movement occitan d'expression francesa e occitana sul plan cultural.

Collabòra ara amb lo *Teatre de la Rampa*. Es cercaire dins l'etno-scènologia, e creèt en 2000 la licéncia professionala *Acteurs Sud*. Aquesta licéncia nasquèt de 3 constats. Lo constat pedagogic, lo constat intercultural, e lo constat estrategic.

Dona d'espectacles, tal que *Jouerie du pays d'adiussiatz*.

Fa un Teatre de Liberacion, amb per exemple *La Fille d'Occitania e Mort et résurrection de M. Occitania*.

Per la joventú, escriguèt *La Monina e lo palhassa o Petaçon, hé papa !*

Fa de bofonadas coma *Oc-oc-oc-ri-oc*.

Pel Teatre de la Contra-Istòria, contèt *Lo camin castanhier entre autre*.

L'Estanquet o Jòan-l'An-Pres fan partida de sas adaptacions.

A Pesenàs, faguèt *Machades e L'incroyable légende du Poulain*.

Per las Arts de la carrièra escriguèt *Terrador o L'aúc*.

Dins sas Arts de l'Imaginal, escriguèt *Sèm fòrça e Salut braves pioupious*.

Presenta de conferéncias animadas, talas que *Les animaux de la fête occitane* o *Grand capbourd*.

Lo *Grand capbourd* es una conferéncia-espectacle. Es una antologia sus las tradicions festivas e comicas de França sud e una creacion que met en scèna la transmission del rire. Capbord ven de 2 mots : cap e bòrd, resumís las devianças e los paradòxes.

Clara Bour

En se passejar per carrièra de Pesenàs, aqueste vilatjòt meridional de sud Erau, quand se sarra Carnaval, la Sant Joan o ben encara per la fèsta de Martror, benlèu lo torista pauc avertit se demandariá « mas quines son aqueles calucs, que passejan darrièr un polin gigant, saután per dessús un fuòc, jògan a se bufar sul cuol, caminan en camiseta de nuèch o encara se mascaran en mòrts ?? An pas perduda la timborla ? »

Perduda ? o benlèu trobat ! L'esperit del luòc ! Aquel que viu dempuèi de milenaris dins las tradicions de lor patrimòni cultural. E demest aquestes calucs, pas brica de dotas que n'encontrariá un encara mai capbord que los autres, o tanplan mai aluserpit, qu'esita pas a montar sus las parets de la vila per crida a qual vòl l'ausir que « *lo cultural local deu èsser defendut ! L'accent que canta dans les carrières, las gens qu'aiman se rencontrer, que se balhan la man, qu'aiman desconar. Es un país de la charadissa qu'aima comentar çò que se passa.* »

Es que dempuèi la debuta de sa vida d'artista e de cercaire, tre la creacion del teatre de la carrièra, Claudi Alranq, enfant del país, a pas arrestat a travèrs son teatre occitan, de visitar e de reinventar l'istòria populària d'Occitània. La dels gents de sud, de lors cresences e lor biais de viure. Coma un viatjaire del temps, de las tradicions e de las legendas, del èsser al mond meridional e de la lenga occitana... Un explorador de la formidabla inventivitat humana, de çò que fa qu'un pòble comunica amb son territòri per lo far viure, li balhar sa sabor, e bufar son esperit..

Un viatge en país d'òc que comença pel Rire ! Que risèm pas parièr a París qu'a Bamakò, a Tolosa qu'a Nomèa, a Florença qu'a Pesenàs...Mas risèm totes... E òc, cada cultura genera sa contra-cultura, totes aqueles desviants, fadàs, colhons, calucs, palhassas, protestatàris, brancadísses que pòrtan dins lor humor, e dins lors mots otranciers la paurala de las culturas minorizadas, coma l'es la cultura occitana. Lo cal defendre lo nòstre art de viure meridional, crida dins las carrières lo Claudi Alranq, que « *se perdèm lo nòstre art de viure, viure en convivialitat, viure defòra los uns amb los autres al biais mediterranenc, perdèm tanben lo nòstre Rire. Aquò serà un bèl malur que se tornarà pas trapar amb de moneda.* »

Un òme que fa l'elogi del Rire, del viure local, de la diversitat culturala poiriá pas èsser que lo nòstre pairin ! Es çò que li avèm demandat a la nòstra batejada. « E ! Mostachut ! Militant del país nòstre ! Passa-nos lo relais per que se perde pas tota aquela riquesa. » Que coma lo diriás...

« *Un jorn, los òmes seràn plan obligats de tornar conquerir çò qu'an perdit...e aqueste jorn, benlèu que serem d'una bèla actualitat e quitament plan ausits... benlèu que serem pas aquí... mas aqueste jorn, caldrà pas dire « avèm ganhat ! » non, d'aquò se'n trufam. Çò important es que l'umanitat subrevive... car çò que se passa aquí se passa endacòm mai e se totas las valors umanistas, los locals, las realitats localas desapareisson, i aurà pas mai d'universal. L'universal existís pas en el meteis, es una abstraccion, una idèa generala. Es pas qu'una addicion de causas differentas. Es un arcolan... E doncas, cal pas salopejar las colors de l'arcolan...* »

Alara, Un grand capbord, lo Claudi alranq ? Per que pas, se coma lo ditz la paraula populara « la vertat sortís de la boca dels calucs »...

Un enfant d'Occitania aquò segur,

Mas mai que mai un umaniste qu'a comprés que l'universal s'ensrasiga dins la diversitat de las culturas localas.

Maud Moureau

Adui cars paissèls e paissèl-ajudaires,

Espèri que tot se passa plan per vos e la còla. Vos balhi de novèlas qu'ier èra la nòstra « batejada ». Avèm causit Claudi Alranq, un òme de teatre de Pesenàs.... Vos disi pas la serada de foliá qu'era.... E la jornada ! (visita d'un ostal de retirats per festejar « la soca de nadal », deambulacion e cants dins la carrièra a la « Pegolada » de Pesenàs...).

Me soi un pauc estressada dins la matinada, qu'aprestèrem una sceneta de teatre la velha per l'endeman. Mas finfinala, tot s'encadenèt plan quitament se avèm regretat de pas conéisser nòstre tèxte per còr. Espèri qu'un jorn podretz veire lo filme qu'a fait lo Patrici... De mon costat vau ensajar d'o recuperar abans la fin de la setmana. Aprèp nòstra presentacion lo Claudi nos faguèt un monològ dels bons... èra increible ! Parlèt amb las tripas e amb son còr e vos pòdi dire que m'a vertadièrament tocat e segurament als copins de la còla tanben... Diguèt de causes talament prigondas e que resonava talament en ieu (sus sa passion de l'occitan, son biais de veire la vida e las relacions de cada jorn dels unes amb los autres...) que manquèri de plorar sus scèna a doas represas. Èra fòrt... Nos faguèt improvisar un cant teatral (aviam totes de ribans jaunes e roges sul cap que nos balhèt abans de montar sus scèna). A la fin nos prenguèt per la man per far una farandòla en musica. E Bonastre ! Cal precisar que quatre joves musicaires de « bandas » se son convidats e nos faguèron petar la musica tota la serada. Sèm plan contents que Claudi nos prometèt de nos venir veire mai d'un còp lo long de l'annada per trabaillhar la lenga e perque pas far de creacions artisticas. Soi segura qu'avèm d'astre per aquò de l'aver coma pairin.

Pensi que la còla èra ja plan ligada, mas aquela experiéncia nos va sodar encara mai... Nos sèm ja balhat un eslogan de còla : « *Capitarem amassa o capitarem pas !* ».

Bon, braves potons a la còla e subretot als dròlles e bonas fèstas de fin d'annada !

Priscilla Pérès

Batejada 2016

Un espectacle montat a la lèsta mas amb vam. E dins l'estrès tanben.

Puèi i sèm. La batejada. Vaquí cossí comencèt : discourses de presentacion de Calandreta, d'APRENE costat empont. Pauc de mond dins la sala.

E aquí, suspresa ! Una còla de musicaires pren d'assaut la sala. E la dança comença. Fins a aganiment. Es a nosautres de jogar ; tot se passa plan. Lèu.

Es ora de demandar au Claudi Alranq s'accepta d'èsser lo nòstre pairin. Accepta. Jòia e emocion. Per el, per nosautres.

Lo Claudi entamena una tirada – magica – sus sa relacion au mond. Polida leïçon de vida. Fòrta. Emocion encara, gaireben de lagremas, per el, per nosautres. Discors sortit de las tripas e del còrs. Tot desapareis, una connexion se fa sus l'empont. Ven clar ; i a pas d'azard. Aqueste òme de teatre nos va balhar lo vam que cau per caminar ; e serà a nosautres de faire passar aqueste esperit.

E vaquí que la serada contunha ; teatre per la còla, e dança. Musica encara. E cadun dins la sala se jonh a nosautres. Lo repais, lo vin e de cants per nos aculhir dins la familia granda de Calandreta. Per rampelar benlèu que l'escola es - deu ésser – un environament viu.

Beneset Combet

Tres meses ja

Vaquí 3 meses que me sentissi cansada, lassa... aprèp ma tresena malautiá gastrò intestinala, foguèt evident : soi emprenhada !!! Mas non ??? es pas possible !!!

Pasmens, avái totes los simptòmas : lo soslèu, la fatiga, las sautas d'umor, la sensacion de vertolhon... Brèu, de segur soi emprenhada !

La resulta del tèst foguèt negatiu, alara me soi pausada question : de que m'arriba ?

Aprèp d'oras de soscadissa ai trapat lo responsable, lo copable d'aquel estat que me fa virar lo cap : Aprene ! Soi a coar un nenon que fin finala se sonarà : Annada Aprene1.

9 meses per anar cap a una jasilha que se debanarà (o pas...) lo 30 de junh de 2017.

E òc, venèm d'acabar un primièr trimèstre d'una grossesa : l'angoissa del remplaçament, las emocions de descobrir los mainatges, la tristessa de partir de son ostal, lo rire de partejar amb los nòstres copins, formators, lo nòstre pairin, los plors de «cracatges», la fatiga dels viatges, lo vertolhon ligat al la descobèrta d'aquela formidabla relacion regent/mainatges...

Alara, vos balhi rendètz-vos en març per vos donar de novèlas del segond trimèstre de la nòstra prenhesa. (benlèu amb una ecografia?)

Melòdia Leymarie

Una novèla cançon de Nadal d'aprene...

Nadal de qu'es aquò ?

Nadal de qu'es aquò ?

Nadal de qu'es aquò ?

Quita la boneta e veni te recampar
amb nosautres a l'entorn de la soca de Nadal.
Anem mormolhar charrar e subretot cantar,
çò qu'es Nadal, de qu'es aquò Nadal !

D'unies parlaràn d'un òme barbut
totjorn vestit de roge e plan poput.
Qu'en una nuèch de temps,
a cada enfant ofrís de presents.

D'autres diràn qu'una nuèch polida,
nasquèt un nenon dins una establa.
Que venguèt l'òme lo mai celèbre,
Amic de pòbles e enfant celèst.

D'unies evocaràn lor campion,
cranc espanhòl que ganha cada competicion
Que jòga amb sas balas e raqueta
tal un dieu sus la tèrra batuda

D'autres enfin romeigaràn que Nadal,
un jorn o l'autre nos serà fatal
Qu' es pas mai qu'una accion comerciala
e qu'i a trop de presents sus ta lista !

Vaqui çò qu'es Nadal mon pichon.
Vièlh, nenon, argent o campion,
tant que sèm totes amassa, serà la jòia.
Ara amb l'ainat, prononça la formula magica :

« *Bota fuòc, cacha fuòc, que nos allegre
e nos faga la gràcia de veire l'an que ven.
E que se sèm pas mai, que siam pas mens.* »

Nadal de qu'es aquò,
Nadal de qu'es aquò...
Nadal es aquò, es tot aquò.

Julia Dupiellet.

De pas d'oblidar : La jornada daus drechs de l'òme.

Lo 10 de decembre es lo jorn daus drechs de l'òme. Queu jorn serv per promòure a tot lo monde la Declaracion universalala daus drechs de l'òme, objectiu comun a aténher per tots. Per se calcular un pauc Article 1 « Tots los éssers umans naissen libres e egaus en dignitat e en dreits. » Article 26 al.2 « l'educacion deu visar lo plen espanida de la personalitat humana e au renforçament dau respect daus dreits de l'òme e de las libertats fondamentalas. »...

Plan brave monde,

Aicí quelques mots per la fin de l'annada... Sèm totes a decorar los ostals, a pensar e imaginar las recèptas de cosina, a córrer pels darrières presents, a soscar ont farem s'assetar la mameta e se demandar se lo chin manjarà las rèstas...

Mas se vos plai, malgrat los luses de Nadal, ensagem de gardar los uèlhs dobèrts sus çò que se passa en Siria, sus aquesta atrocitat. S'oblidam la Patz e la Fraternitat, se daissam far la guèrra, cada batalha que portam aicí, a pas mai de sens.

Sèm ciutadans occitans mas tanben ciutadans del monde.

La presompcion d'innocéncia.

La presompcion d'innocéncia es tanben 'na chausa importanta subretot coma los mainatges, ente es la linha quand quò se passa dins la classa ; Joan – Pau presenta un biais interessant per comprener questa famosa presompcion d'innocéncia :

Sei pas un contaire e adonc farai pas un conte ! Sei nonmàs un cronicaire de la vita e si la vita es daus còps un conte, segur n'es pas sovent un conte de fada ! Ai enveja de vos parlar d'una chausa greva e importanta : la famosa presompcion d'innocéncia dins nostra bona e granda justícia.

D'en prumier, en principi – dise ben en principi – un tipe qu'es acusat es supausat innocent. Mas desjà quand a vist son nom dins lo jornau dins un sale afar, e mesma si a la fin sirá innocent, qu'es tot-parier lo desonor, e de tot biais sa vergonha qu'es getada en pastura au public. (« A ! sabetz, ma paubra, i a pas de fumada sens fuòc ! »). De mai, ai ben notat que los grands mejans de premsa, los mediàs, te jorgòtan sens fin sus l'innocéncia es mens presumada...bisarre, estranh...avetz dich curiós ?

D'en segond, en França, au contrari de l'Anglaterra per exemple, qu'es a l'acusat de far la prova de son innocéncia e non pas a la justícia de provar sa culpabilitat. Qu'es pas lo mendre paradòxe de la França, país daus drechs de l'òme : lo goiat (o la goiata segur) es supausat innocent mas qu'es a se de far la prova de son innocéncia. Coma quò, qu'es ben partit per la presempcion d'innocéncia !

Tercio, dins un afar d'assisas, misma si lo tipe a pas fach de preison, es oblujat de se constituar preisonier la velha dau procès. A ! segur qu'es intelligent : coma la justícia es rapida e que los afars duran que te duran, lo goiat aviá tot lo temps de fugir dau tandis qu'a sovent passat deu presentar a la preison, per lo plaser de veire coma quò se passa, coma un avant-gost de çò que pòt crantir ! Es benleu innocent mas quò li fará pas de mau...

Enfin – e qu'es pas lo mielhs – a la dubertura dau procès, quand lo president ditz : « Fasetz entrar l'acusat ! » lo pretendut innocent entra dins la sala emb las menòtas, los punhets ! Qu'es crane, non ? E çò que se pòt comprener coma dau monde dangeirós es completament neci quand qu'es un goiat que se presenta de sa pròpria voluntat. Qu'es la tradicion, coma totjorn, la famosa tradicion que perdona totas las saloparias. E misma, om poriá demandar aus policiers o gendarmas de dostar las menòtas darrier la pòrta, avant de rentrar dins la sala. Non ! L'important es que la jurada puescha ben veire lo famós innocent enhadenat ! Un tipe enhadenat sembla totjorn innocent ! Qu'es coma quelas famosas fotòs de polícia ente un ange sembla l'enemic public numerò un !

Me sembla que qu'es coma si lo president disiá : « Fasetz rentrar lo copable a venir ».

Veiquí, brava gent, çò que voliá vos dire. E sabetz, qu'es pas emb una justícia de l'Atge Mejan e benleu pièg que quilhs braves ben-pensants me faràn aimar l'an dos mila.

Joan-Pau Verdier - Contes d'uei e de doman p.26,28 - novelum – ieo

Samira P. e Julia D.

Jornal dels Calandrins
en formacion Aprene1 2016-2017

Lo Bonastre! n° 4 - Decembre de 2016

Lo Bonastrel, jornal a gratis, d'escampar pas per carrièra
Establiment APRENE.
MVA boita de letras n°116
15, carrièra del General Margueritte - 34500 Besièrs
Tel. 04 67 28 75 36   www.aprene.org

Responsable de publication : Patrici Baccou
Cap redactor Samira P. Mesa en pagina : Julie D.
Fotografias :Virginia Chibau e Patrici Baccou